Літературний жанр "Денолiризм"

Ярослав Брунько

Автор: Брунько Ярослав Олександрович

Дата створення: 26 листопада 2026 рік

Денолiризм — авторська літературна концепція, яка передбачає поетичне осмислення днів тижня, їхньої символіки, емоційного забарвлення, філософського змісту та місця в житті людини.

Назва походить від поєднання понять "день" і "ліризм", що відображає основну ідею цього літературного напряму: перетворення звичайного календарного дня на самостійний художній образ.

Історія виникнення та концепція

Ідея денолiризму ґрунтується на прагненні подивитися на звичайний тиждень не лише як на послідовність семи календарних днів, а як на своєрідну поетичну історію людського життя.

Кожен день має власну атмосферу, асоціації, події та переживання. Понеділок може символізувати початок нового шляху, середа — рівновагу та роздуми, п'ятниця — очікування, а неділя — спокій, духовність і підбиття підсумків.

Денолiризм пропонує розкрити ці особливості засобами художнього слова, рими, метафор, персоніфікації та філософських роздумів.

Сім днів — сім поетичних образів

Основою денолiризму є художнє осмислення кожного з семи днів тижня:

1. **Понеділок** — символ нового початку, надії, планів і можливостей. У поезії може поставати як перший промінь нового життєвого етапу.
2. **Вівторок** — день діяльності, наполегливості, боротьби та рішучості. Його образ пов'язаний із працею і подоланням труднощів.
3. **Середа** — символ рівноваги, роздумів, мудрості та внутрішнього пошуку. Це своєрідна середина життєвого шляху.
4. **Четвер** — день пізнання, історії, відкриттів та інтелектуального розвитку. Його можна зобразити як час великих задумів.
5. **П'ятниця** — символ передчуття, очікування, мрій і наближення відпочинку. Це день, у якому поєднуються втома та радість.
6. **Субота** — день свободи, творчості, природи, подорожей і самовираження. У художніх творах може набувати особливої легкості.
7. **Неділя** — символ спокою, духовності, родинного тепла, вдячності та підбиття підсумків. Вона завершує тижневий цикл і водночас готує до нового початку.

Зазначена символіка є творчою концепцією денолiризму, а не обов'язковим універсальним тлумаченням днів.

Основні особливості денолiризму

Денолiризм має декілька характерних ознак:

- **Календарна тематика** — основою поетичного твору стає конкретний день тижня або весь семиденний цикл.
- **Персоніфікація** — дні можуть поставати як живі персонажі з власним характером, настроєм та поведінкою.
- **Філософічність** — через образи днів автор розмірковує про час, життя, людські цінності та плинність буття.
- **Емоційність** — кожен день передає певний психологічний стан або переживання.
- **Циклічність** — твори можуть утворювати послідовну історію від понеділка до неділі.
- **Символізм** — використання кольорів, природних явищ, небесних тіл та інших образів для характеристики днів.

Жанрові можливості

Деноліризм не обмежується виключно класичною римованою поезією. У його межах можна створювати:

- окремі вірші про кожен день тижня;
- поетичні цикли із семи творів;
- філософсько-ліричні композиції;
- персоніфіковані поетичні історії;
- гумористичні та сатиричні вірші про будні й вихідні;
- автобіографічні твори, побудовані на подіях певного тижня.

Особливу увагу можна приділити створенню семиденного поетичного циклу, у якому кожен наступний твір продовжує попередній, формуючи цілісну художню картину.

Значення

Деноліризм відкриває можливість по-новому поглянути на звичні явища повсякденності. Адже навіть звичайний понеділок або неділя можуть стати джерелом натхнення, філософських міркувань і літературного експерименту.

Його концепція дозволяє поєднувати календарну тематику з історією, природою, культурою, психологією та особистими переживаннями людини.

Висновок

Деноліризм — це спроба побачити в семи днях тижня більше, ніж звичайний календарний порядок. Це поетична інтерпретація часу, у якій кожен день отримує власний голос, характер і символічне значення.

Його головна ідея полягає в тому, що кожен день заслуговує на власну історію, а кожна історія може перетворитися на поезію.

Сім днів. Сім настроїв. Сім історій. Один нескінченний поетичний цикл.

ПРИКЛАДИ ВІРША У ЦЬОМУ ЖАНРІ

"Понеділок — народження надії"

Прокинувся ранок, розквітли думки,
Нові починання чекають віки.
Понеділок крокує, несе майбуття,

Відкриває дороги до нового життя.

"Вівторок — час боротьби"
Вівторок ступає упевнено в світ,
Долає перешкоди, залишає свій слід.
У праці та русі минає година,
Бо сильна у серці людська ця людина.

"Середа — мудрість часу"
Середа посередині тижня стоїть,
Про вічність і долю тихенько мовчить.
У роздумах глибоких народжується світ,
Де мудрість залишає незримий свій слід.

"Четвер — дорога пізнання"
Четвер відкриває історії шлях,
Знання проростають у наших думках.
Минуле і мрії з'єднали мости,
Щоб істину світу змогли віднайти.

"П'ятниця — передчуття свободи"
П'ятниця сонцем малює вікно,
Вже зовсім близенько омріяне дно
Турбот і завдань, що минали щодня,
І вечір приносить хвилини буття.

"Субота — простір свободи"
Субота розквітла у барвах весни,
Дарує людині хвилини ясні.
Природа співає, а вітер летить,
І серце від щастя на мить гомонить.

"Неділя — тиша душі"
Неділя приходить у світ із теплом,
Огортає землю спокійним крилом.
У небі повільно зникають хмарини,
А серце знаходить хвилини спочину.

Завершився тиждень, стихають думки,
Залишились спогади, мрії й роки.
Та час не зупиниться, далі летить,

І новий понеділок за обрій спішить.